

Tisztelt Emlékezők, Kedves Vendégeink, Budakeszi Barátaink!

A tízéves Budakeszi város köszöntése kapcsán a mai ünnepen, itt e szép szobor közelében Széchenyiről és a közjóról szeretnék néhány gondolatot elmondani.

Széchenyi a Hitelben ezt írja:

„Csak az a valóságos bölcs Hazafi, ki lehető kíván, s jól tudván, hogy az ember gyenge léte miatt se felette boldog, se határtalanul boldogtalan nem lehet, a középúton jár. Ő lélekderülten él, szomorú unalom nem öli óráit, s a közjóért fáradozván nem panaszkodik mindegyre hasztalan, hanem inkább felkeresi a hibákat, s azoknak kútfejeit nyomozza, kifejti s rajtok segít, ha lehet, ha nem lehet, nemesen tűri; gyáva panasz szájából nem hallatik. A hibákat pedig inkább magában keresi, mint másokban, mert magával parancsolhat, másokkal nem.”

Budakeszi tíz évvel ezelőtt, 2000-ben, tíz évvel a rendszerváltoztató folyamatok kezdete után érdemelte ki a városi címet.

Budakeszi várossá válásának fő indítéka a közjó biztosítása volt. A város vezetése kiemelt célként tekintette a település polgárainak kiszolgálását erős és magas színvonalú intézményrendszeren keresztül. Jól tudtuk, hogy a történelem során azok a települések fejlődtek, erősödtek, amelyek akár rangjuk segítségével, de meg tudták őrizni, helyben tudták tartani a lakosságukat szolgáló intézményeiket. Tudtuk, hogy több feladatot kell vállalni, de önállóságunkat városi státuszban könnyebb lesz megőriznünk. Tudtuk, hogy voltak és vannak szolgáltatások, amelyeknek biztosítására forrást csak városok számára ad az állami költségvetés.

A városi pályázathoz felméréseket készítettünk. A 2000-ben felmért adatokra büszkék lehetünk. Lakosságunk iskolázottsága, műveltsége, intézményeink – főleg iskoláink – színvonala, környezetünk védelmére tett intézkedéseink, helyi szabályaink az országos városi átlagot jelentősen meghaladták.

A *Budakeszi várossá nyilvánításának kezdeményezése* című dokumentum az alábbiakban fogalmazta meg céljainkat:

*„Budakeszi várossá válási szándéka nem a határok nélküli népesség- és gazdasági növekedésre, hanem a minőségi életfeltételekre, szolgáltatásokra, a környezetvédelem szempontjaira, azaz a „**lakni, dolgozni, szabadidőt eltölteni és színvonalas szolgáltatásokat igénybe venni**”, négyes alapszabályra épül, melyet nem csupán saját lakosságának, hanem a környező településeken, peremkerületekben élők számára is elérhetővé tesz.”*

Az utóbbi 20 évet a változások korának fogja tekinteni a történelem, ebben biztos vagyok. Reformokat nemcsak az 1800-as évek hoztak, hanem korunk is megérett a változásokra.

Újra tanultuk a demokráciát. Magyarország közel 3200 önkormányzatának több tízezer képviselője tanulta jól vagy rosszul, mit kell tennie a közjóért. Aztán a másik 100 000 közszolgálat teljesítette jól vagy rosszul azt, amit a demokrata többség célként tűzött ki. Tanultuk a szubszidiaritást, azaz, hogy dönteni a lehető legalacsonyabb szinten kell és lehet jól.

A tanulópénz azonban lassan elfogyott!

Dániában, ahol a demokrácia hagyományai már meggyökeresedtek, az elmúlt évben tizedére csökkentették az önkormányzatok számát, járásokként egy-egy testületet és azt kiszolgáló apparátust hagyva meg csupán. A járás központja pedig mindig csak város volt. Így van ez a német, ún. Kreisstadt modellben is. Ezek a folyamatok nem állnak meg az ország határánál, különösen nem, ha olcsóbb, fenntarthatóbb állam a politikai hatalom jelszava, és ezen kívül

még válság is gyötri a világot. Ezért vállaltuk az ezredfordulón a járások helyett elindított kistérségi társulások vezető szerepeit.

A városi rang intézménymegtartó ereje, a szolgáltatások fenntarthatósága szempontjából is vitathatatlan tény.

Kedves budakesziek!

Egy település nem akkor lesz várossá, amikor az arról szóló törvényt a köztársasági elnök ír alá, hanem akkor, amikor a település lakói öntudatos városi polgárokká lesznek.

A keretek ehhez adottak, ezekért az erényekért mindannyian munkálkodhatunk tehetségünk szerint.

Minden erőt, tapasztalatot be kell vonnunk, hogy forrásokat teremtsünk Budakeszi város mértékletes, fenntartható fejlődésének biztosítására, az itt élők javára. Elsősorban belső, de szükség esetén külső forrásokra is támaszkodhatunk annak érdekében, hogy Budakeszi arculata városi minősége megerősödjön. Joggal csak akkor várhatjuk el, hogy legyen szép, legyen gazdag településünk, legyen városunknak központja, legyen a városnak olyan háza, amelyből a rend kisugárzik, ha van forrásunk hozzá! Az EU-pályázatok már elindítottak egy folyamatot. De Budakeszinek vannak még tartalékai! Hiszek abban, hogy városunk a magyar egészségüggyel együtt hamarosan föltámad, és nem városi, de jó értelemben vett - „fővárosi” szinten fogja szolgálni mindannyiunk egészségét és boldogulását. Hiszek abban a mértékletességben és logikában, amelyet gróf Széchenyi István képviselt. Ezért szeretem azt az idézetet, hogy „Itt alkotni, teremteni kell!

Hogyan szolgálhatja a közjót az ember? Talentumai és pozíciója szerint mindenkinek van lehetősége rá, sőt kötelessége is! Senki sem mondhatja, hogy az csupán a másik dolga. Nem kell minden embernek saját filozófiai rendszert alkotnia ahhoz, hogy a közjót szolgálhassa. Elég egyszerűen betartani a törvényeket, az egymás mellett élés legfontosabb szabályait. Akinek nagyobb a tehetsége, nagyobb a felelőssége is. Erre legkiválóbb példa, akinek most a szobra előtt állunk. De példák lehetnek számunkra azok a családok is, akik felemelték Magyarországot, családok, akik áldoztak, áldoznak szűkebb pátriájukért, szülővárosukért. Tudjuk, hogy vannak ilyen közösségek közöttünk is!

A Széchenyi Baráti Kör ezért elhatározta, hogy pályázatot ír ki, ami hamarosan megjelenik a helyi lapokban:

„Mit kell tenni, min kell kezdeni, hogy „Budakeszi” felvirágozzék?” Magunkra pontosítottuk a kérdést, melyet Széchenyi vetett fel.

Magyarország és így Budakeszi pillanatai is igen drágák. Hiszünk abban, hogy Budakeszin jó alapokat találunk a fenntartható fejlődés biztosítására! Ehhez várjuk majd a jó ötleteket - és igyekezzünk korcsoportonként jutalmazni őket.

Már elhangzott ugyan a köszönet, de három embernek az Országos Széchenyi Társaság nevében nekem is köszönet kell mondanom: a bátor ötletért dr. Merkl Hildának, az alkotóművésznak, Gábor Emesének a lelket szoborrá formáló belső hangjáért, és a tér terveit megálmodó Bechtold Gábornak az együtt gondolkodásáért, az eredményt adó vitákért.

Széchenyire emlékezünk most e szép szobor felállításával halálának 150 éves évfordulóján. Öt nappal ezelőtt Nagypénteken Jézus Krisztus halálának súlyát érezték, értelmezték a világ keresztény közösségei. Neki három nap elegendő volt a föltámadáshoz, a világ megváltásához. Széchenyi halála után hét évnek kellett eltelti ahhoz, hogy Deák Ferenc, a haza bölcse életre keltse a hon fölemelkedését, a kiegyezés által. És ez még csak a kezdet volt. Tevékeny türelemmel kell lennünk azért, hogy – ahogy 12 éven keresztül szoktam mondani –

ez az ezredrésnyi kis Magyarország, a mi Budakeszink polgárai szívében is igazi várossá váljon, nemes barátok bátor, határozott közösségévé legyen, és mielőbb felvirágozzon.

Köszönöm a figyelmüket.

Budakeszi, 2010. április 7.

Szemereki Zoltán